

VIETOS PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠAS

Skuodo vietos veiklos grupė (toliau – VVG)

Vietos plėtros strategija „Skuodo vietos veiklos grupės 2016-2023 metų vietos plėtros strategija“ (toliau – VPS)
kvietimo Nr. 30

1. BENDROJI VIETOS PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠO DALIS													
1.1.	Vietos projektų finansavimo sąlygų apraše (toliau – FSA) nustatytos vietos projektų tinkamumo finansuoti sąlygos ir reikalavimai, kurie taikomi pareiškėjui, siekiančiam gauti paramą vietos projektui įgyvendinti pagal FSA 1.2 papunktyje nurodytą VPS priemonę, sudaryti iš tinkamumo finansuoti sąlygų, pareiškėjų išsipareigojimų, vietos projektų atrankos kriterijų, kitų pareiškėjams (ir partneriams) ir vietos projektams taikomų reikalavimų. Vietos projektų atrankos ir įgyvendinimo tvarką nustato Vietos projektų, įgyvendinamų bendruomenių inicijuotos vietos plėtros būdu, administravimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2016 m. rugsėjo 21 d. įsakymu Nr. 3D-544 „Dėl Vietos projektų, įgyvendinamų bendruomenių inicijuotos vietos plėtros būdu, administravimo taisyklių patvirtinimo“ (Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2021 m. gegužės 31 d. įsakymo Nr. 3D-352 redakcija, suvestinė nuo 2022-09-01) (toliau – Vietos projektų administravimo taisyklės). FSA nustatytos vietos projektų tinkamumo finansuoti sąlygos turi būti iki galo įvykdytos iki vietos projekto atrankos vertinimo pabaigos, išskyrus atvejus, kai Vietos projektų administravimo taisyklėse ir šiame FSA nurodyta kitaip. Atitiktis vietos projekto tinkamumo finansuoti sąlygoms turi būti išlaikoma visą vietos projekto įgyvendinimo ir kontrolės laikotarpį, išskyrus atvejus, kai Vietos projektų administravimo taisyklėse ir šiame FSA nurodyta kitaip.												
1.2.	FSA taikomas:	VPS priemonės „Sumanus kaimas“ Nr. LEADER-19.2.- SAVA-4 (toliau – VPS priemonė) vietos projektams.											
1.3.	FSA taikomas VPS priemonės paraiškoms, kurios pateiktos ir užregistruotos:	nuo vietos projektų paraiškų rinkimo pradžios		2	0	2	3	-	0	3	-	2	9
		iki vietos projektų paraiškų rinkimo pabaigos		2	0	2	3	-	0	5	-	0	3
1.4.	FSA patvirtinta VPS vykdytojos:	2	0	2	3	-	0	2	-	2	0	☐ visuotinio narių susirinkimo sprendimu Nr. ____	
													☒ kolegialaus valdymo organo sprendimu Nr. V-3
1.5.	Pagal FSA patirtos išlaidos priskiriamos prie:	EŽŪFKP tikslinės srities Nr. 6A (3A jeigu bus pateiktas projektas žemės ūkio produktų perdirbimui, rinkodarai ir (arba) plėtrai)											
1.6.	VPS priemonės, kuriai parengtas FSA, pagrindiniai tikslai yra	Gerinti kaimo gyventojų gyvenimo, jų vykdomos veiklos, juos supančios aplinkos											

	šie:	kokybę, didinti kaimo vietovių modernumą, taikant ekonomiškai, socialiai ir technologiškai pažangius sprendimus
1.7.	Pagal VPS priemonę parama teikiama:	Remiami sumanūs, pajamas generuojantys verslo projektai ekonominei veiklai pradėti ir plėtoti. Parama teikiama paslaugų kūrimui ir plėtrai, produktų gamybai ir perdirbimui, diegiant inovatyvius sprendimus, užtikrinant energetinę nepriklausomybę per atsinaujinančių išteklių naudojimą ir gamybą, tausojant gamtos išteklių vartojimą. Remiamos investicijos: Infrastruktūros tvarkymo, įrengimo darbai, įranga, technika, priemonės, įvairios paslaugos, susijusios su paslaugų teikimu ir produktų gamyba, perdirbimu. Investicijos turi prisidėti prie aplinkos apsaugos ir klimato kaitos pokyčių švelninimo. Numatomi šie pokyčio matavimo rodikliai: 1. Išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimas dėl diegiamų aplinkos apsaugos ir klimato kaitos švelninimo priemonių; 2. Sukurtų ir įdiegtų sumanių technologijų ir techninių sprendimų, susijusių su aplinkos/klimato srities veikla skaičiaus didėjimas. Pareiškėjai, teikiantys paraiškas, turi vietos projekto paraiškos (FSA 1 priedas) 3 dalyje „Vietos projekto idėjos aprašymas“, taip pat verslo plane (FSA 2 priedas) pateikti informaciją apie planuojamo vietos projekto tikslus, uždavinius, planuojamas veiklas, kurių pagrindu būtų galima įvertinti, kaip vietos projektas atitinka VPS, VPS priemonės tikslus, remiamas veiklas.
1.8.	Paramos gali kreiptis šie pareiškėjai:	Galimi pareiškėjai: pareiškėjais gali būti Skuodo rajone (išskyrus miestą) registruoti fiziniai ir juridiniai asmenys. Pareiškėjai turi atitikti šio FSA 4 dalyje „Vietos projektų tinkamumo finansuoti sąlygos ir vietos projektų vykdytojų įsipareigojimai“ nurodytus ir pareiškėjui taikomus bendruosius ir specialiuosius tinkamumo reikalavimus.
1.9.	Galimi vietos projekto pareiškėjo partneriai:	Galimi partneriai: fiziniai ir juridiniai asmenys. Partneriai turi atitikti šio FSA 4 dalyje „Vietos projektų tinkamumo finansuoti sąlygos ir vietos projektų vykdytojų įsipareigojimai“ partneriui taikomus bendruosius reikalavimus.
1.10.	Kvietimui teikti VPS priemonės vietos projektų paraiškas skiriama:	200 000,00 Eur (EURI lėšos)
1.11.	Didžiausia lėšų vietos projektui paramos suma negali viršyti:	200 000,00 Eur (sukuriant ne mažiau kaip 2,7 ¹ darbo vietų (etatų)).

¹Vienos darbo vietos (etato) sukūrimo kaina ne daugiau kaip 74074,07 Eur.

1.12.	Didžiausia lėšų vietos projektui įgyvendinti lyginamoji dalis:	Didžiausia paramos lėšų vietos projektui įgyvendinti lyginamoji dalis gali sudaryti iki 70 proc. visų tinkamų finansuoti vietos projekto išlaidų, kai vietos projektas yra privataus verslo pobūdžio. Didžiausia paramos lėšų vietos projektui įgyvendinti lyginamoji dalis gali sudaryti iki 80 proc. visų tinkamų finansuoti vietos projekto išlaidų, kai vietos projektas yra privataus socialinio verslo, atitinkančio Socialinio verslo vykdymo pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones gairių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2017 m. lapkričio 9 d. įsakymu Nr. 3D-720 „Dėl Socialinio verslo vykdymo pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones gairių patvirtinimo“ (toliau – Socialinio verslo gairės), nuostatas, pobūdžio; Didžiausia paramos lėšų vietos projektui įgyvendinti lyginamoji dalis gali sudaryti iki 95 proc. tinkamų finansuoti išlaidų, kai vietos projektas yra bendruomeninio, kaip tai apibrėžta Socialinio verslo gairėse, arba NVO socialinio verslo, atitinkančio Socialinio verslo gairių nuostatas, pobūdžio.
1.13.	Tinkamų finansuoti vietos projekto išlaidų, kurių nepadengia lėšos vietos projektui įgyvendinti, dalį pareiškėjas ir (arba) partneris privalo finansuoti:	Pareiškėjo nuosavos piniginių lėšos; Pareiškėjo skolintos lėšos; Partnerio nuosavos piniginių lėšos; Pareiškėjo iš vietos projekte numatytos vykdyti veiklos gautinos lėšos.
1.14.	Vietos projektų finansavimo fondai:	EURI lėšos.

2. VIETOS PROJEKTŲ ATRANKOS KRITERIJAI

Vietos projektų pridėtinės vertės (kokybės) vertinimo tvarką nustato Vietos projektų administravimo taisyklių 87–92 punktai.

Vietos projektų atrankos kriterijai – vietos projektų pridėtinę vertę nustatantys reikalavimai, kurių reikšmė VPS priemonei įgyvendinti įvertinama taikant žemiau nurodytą balų sistemą. Didžiausia galima surinkti balų suma yra 100 balų.

2.1. Vietos projektų pridėtinės vertės (kokybės) vertinimo metu taikomi šie vietos projektų atrankos kriterijai²:

Eil. Nr.	Vietos projektų atrankos kriterijus	Didžiausias galimas surinkti balų skaičius	Patikrinamumas	Kontroliuojamumas
I	II	III	IV	V
1.	Didesnis viešosios naudos gavėjų	25	Paraiškos, verslo plano duomenys.	Galutinės ir metinių ataskaitų duomenys.

² Balai tame pačiame atrankos kriterijuje nesumuojami

	skaičius:			
1.1.	100 ir daugiau asmenų	25		
1.2.	80-99 asmenys;	20		
1.3.	50-79 asmenys;	15		
1.4.	Iki 50 asmenų.	10		
2.	Projekto įgyvendinimo metu diegiamos inovacijos VVG teritorijoje:	25	<p>Paraiškoje 4 lentelėje „Vietos projekto atitikties vietos projektų atrankos kriterijams” turi būti aiškiai nurodyti inovatyvumo vertinimo subkriterijai, jų pagrindimui pateikti informacijos šaltiniai.</p> <p>Projektas pripažįstamas inovatyviu, kai įsitatinka bent vieną inovatyvumo vertinimo kriterijaus subkriterijų, vadovaujantis „Lietuvos kaimo plėtros 2014-2020 metų programos investicinių priemonių projektų inovatyvumo vertinimo metodika“ (toliau Metodika), patvirtinta 2014 m. gruodžio 2 d. Žemės ūkio ministro įsakymu Nr. 3D-918. Inovatyvumo įrodymo dokumentus, nurodytus Metodikos priedo skiltyse „Informacijos šaltiniai“, pareiškėjai pateikia kartu su paraiška</p>	Galutinė projekto įgyvendinimo ataskaita
2.1.	Produkto, paslaugos inovacija			
2.1.1.	Visos VVG teritorijos mastu	25		
2.1.2.	Seniūnijos mastu	20		
2.1.3.	Kaimo mastu.	15		
2.2.	Technologinio proceso	25		

	inovacija/modernizavimas			
2.3.	Organizacinė inovacija	25		
2.4.	Inovacijų partnerystė	25		
3.	Projektas teikiamas su daugiau partnerių:	30	Jungtinės veiklos ³ , partnerystės arba bendradarbiavimo sutartis (-ys)	Galutinė projekto įgyvendinimo ataskaita
3.1.	Su 2 partneriais;	20		
3.2.	Su 3 ir daugiau partnerių.	30		
4.	Didesnis pareiškėjo ir (arba) partnerio įnašas	20	Paraiškos, verslo plano duomenys	Netaikoma
	projektui įgyvendinti prašoma mažesnės paramos lyginamosios dalies (proc), nei galima didžiausia įgyvendinimo taisyklėse nustatyta paramos lyginamoji dalis, už kiekvieną sumažintą procentinį punktą pareiškėjui suteikiamas 1 balas, bet projektui ne daugiau kaip 20 balų.			
	Iš viso:	100		

3. TINKAMUMO SĄLYGOS, TINKAMOMS FINANSUOTI IŠLAIDOMS

Vietos projektų planuojamų išlaidų tinkamumo vertinimo tvarką nustato Vietos projektų administravimo taisyklės.

3.1. Bendrosios tinkamumo sąlygos, susijusios su tinkamomis finansuoti išlaidomis, numatytos Vietos projektų administravimo taisyklių 24 punkte.

3.2. Papildomos tinkamumo sąlygos, susijusios su tinkamomis finansuoti išlaidomis:

3.2.1. Motorinės transporto priemonės įsigijimas yra tinkamos finansuoti išlaidos tik tuo atveju, jeigu: vietos projekto pagrindinė planuojama veikla – mobilioji prekyba VVG teritorijoje pagaminta produkcija arba pavėžėjimo paslaugos teikimas socialiai pažeidžiamiesiems ir socialiai atskirtiems asmenims, gyvenantiems VVG teritorijoje. Socialiai pažeidžiamais asmenimis laikomi: našlaičiai vaikai ir paaugliai iki 18 m.; socialinės rizikos šeimose augantys vaikai ir paaugliai iki 18 m.; skurdą ir skurdo riziką patiriantys vieniši asmenys ir šeimos; negalią turintys asmenys; senyvo amžiaus (daugiau negu 65 m.) žmonės; vienišos mamos ar tėvai, auginantys vaikus iki 18 m.; daugiavaikės (turinčios 3 ir daugiau vaikų (įvaikių)) šeimos; niekur nesimokantis ir nedirbantis jaunimas iki 29 m.; bedarbiai. Socialiai

³Viena jungtinės veiklos sutartis turi būti pasirašyta visų projekto partnerių.

	<p>atskirtais asmenimis laikomi socialiai pažeidžiami asmenys ir mokyklinio amžiaus vaikai, gyvenantys kaimo vietovėse ir lankantys formaliojo ir neformaliojo ugdymo įstaigas, nutolusias nuo jų gyvenamosios vietos daugiau kaip 3 km. Motorinių transporto priemonių klasifikavimas pagal kategorijas ir klases nustatytas Motorinių transporto priemonių ir jų priekabų kategorijų ir klasių pagal konstrukciją reikalavimuose, patvirtintuose Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos viršininko 2008 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. 2B-479 „Dėl Motorinių transporto priemonių ir jų priekabų kategorijų ir klasių pagal konstrukciją reikalavimų patvirtinimo“. Neremiamas transporto priemonių, kurios priskiriamos prie L ar jai prilygintos kategorijos (mopedai, motociklai, triračiai, keturračiai motociklai, bagiai, kt.), prie M kategorijos (lengvieji automobiliai ir autobusai) ir šios kategorijos priskiriamų kėbulų tipų (išskyrus aštuonių sėdimų vietų transporto priemones, skirtas keleiviams vežti); prie N kategorijos priskiriamų kėbulų tipų, kurių kodai – N1 (išskyrus išimtį, nurodyta Taisyklių 27.1.2 papunktyje), BAE, BAF, BAG, BAH, BAM, BC, BD, BAN, BAR, BAS; prie G kategorijos (visureigiai) ir šios kategorijos priskiriamų kėbulų tipų; prie O kategorijos (priekabos ir puspriekabės) priskiriamų transporto priemonių, kurių kodas – DD (L kategorijos transporto priemonės priekaba); specialiosios paskirties transporto priemonių, kurių kodai – SA, SB, SC, SE, SJ, SN, SR, ST, SV ir SZ (pvz., gyvenamieji automobiliai, kempinginiai), įsigijimas;</p> <p>2. planuojamas įgyvendinti verslo projektas, įskaitant NVO, bendruomeninį ir socialinį verslą –Vietos projektą, įgyvendinamą bendruomenių inicijuotos vietos plėtros būdu, administravimo taisyklių 27.1.1 papunktyje įvardytos motorinės transporto priemonės ir N kategorijos N1 klasės motorinės transporto priemonės (parama įsigyti N kategorijos, N1 klasės motorinę transporto priemonę kroviniams vežti (išskyrus visureigius), kaip nustatyta Motorinių transporto priemonių ir jų priekabų kategorijų ir klasių pagal konstrukciją reikalavimuose, patvirtintuose Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos viršininko 2008 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. 2B-479, teikiama tuo atveju, kai joje yra 2 arba 3 sėdimosios vietos, krovinų skyrius atskirtas pertvara ir jame nėra langų ir kai ji neatsiejamai susijusi su versle numatytais teikti paslaugomis, pvz.: maisto pristatymu, mobilios įrangos pervežimu į paslaugų teikimo vietą ir pan., t. y. neskirta krovinų gabenimo keliais veiklai vykdyti).</p>	
3.2.2.	<p>Vietos projekte numatytos kurti naujos darbo vietos sukūrimo kaina (vertinama paramos lėšų dalis be nuosavo indėlio) negali būti didesnė už VPS suplanuotą naujos darbo vietos sukūrimo kainą, t.y. 1 (vienos) darbo vietos sukūrimo kaina negali viršyti 74 074,07Eur. Vietos projekto paraiškos vertinimo metu atitiktis šiai sąlygai nustatoma remiantis vietos projekto paraiškoje pateiktais duomenimis. Jeigu vietos projektu kuriama mažiau arba daugiau kaip viena darbo vieta, planuojamos darbo vietos kainos pagrįstumui įrodyti taikomas pro rata principas.</p>	
3.3. Tinkamų finansuoti išlaidų sąrašas:		
I	II	III
Eil. Nr.	Tinkamos išlaidos pavadinimas	Galimas kainos pagrindimo būdas
3.3.1.	Naujų prekių įsigijimo:	
3.3.1.1.	Naujos technikos ir įrangos, skirtų projekto reikmėms, įsigijimas ir įrengimas	Bent 3 (trims) skirtingų prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas (panašumo požymį apibūdinantys elementai: ta pati paskirtis, funkcijos, komplektacija, techninė specifikacija) ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, komerciniais pasiūlymais arba jų interneto tinklalapiuose esančiomis kainomis kompiuterio ekrano nuotraukų forma (anglų k. „PrintScreen“), arba kitu būdu, leidžiančiu objektyviai palyginti bent 3 (trijų) skirtingų prekių tiekėjų ir (arba)

	<p>projekto įgyvendinimo vietoje, prie kurių priskiriama:</p> <p>1. speciali kompiuterinė ir programinė įranga, skirta įsigyjamos įrangos ar technologinio proceso valdymui;</p> <p>2. projektui įgyvendinti ir projekte numatyti veiklai vykdyti būtina technika ir (arba) įranga, įrenginiai, įrankiai, baldai ir kitas ilgalaikis turtas.</p>	<p>paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, siūlomas kainas. Bent 1 (vienas) rinkos kainą įrodantis dokumentas (komercinis pasiūlymas arba kompiuterio ekrano nuotrauka) turi būti pateiktas iš prekių ar paslaugų teikėjo, kurio buveinės registracijos vieta yra ne VVG teritorijoje.</p>
3.3.1.2.	<p>Naujų statybinių medžiagų įsigijimas, kai projekte numatyti veiklai vykdyti skirtų statinių nauja statyba, rekonstravimas ar kapitalinis remontas atliekamas ūkio būdu.</p>	<p>Bent 3 (trimis) skirtingų prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas (panašumo požymį apibūdinantys elementai: ta pati paskirtis, funkcijos, komplektacija, techninė specifikacija) ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, komerciniais pasiūlymais arba jų interneto tinklalapiuose esančiomis kainomis kompiuterio ekrano nuotraukų forma (anglų k. „PrintScreen“), arba kitu būdu, leidžiančiu objektyviai palyginti bent 3 (trijų) skirtingų prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, siūlomas kainas. Bent 1 (vienas) rinkos kainą įrodantis dokumentas (komercinis pasiūlymas arba kompiuterio ekrano nuotrauka) turi būti pateiktas iš prekių ar paslaugų teikėjo, kurio buveinės registracijos vieta yra ne VVG teritorijoje.</p>
3.3.1.3.	<p>Motorinės transporto priemonės (tinkamos finansuoti išlaidos, jei atitinka FSA 3.2.1. p.)</p>	<p>Bent 3 (trimis) skirtingų prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas (panašumo požymį apibūdinantys elementai: ta pati paskirtis, funkcijos, komplektacija, techninė specifikacija) ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, komerciniais pasiūlymais arba jų interneto tinklalapiuose esančiomis kainomis kompiuterio ekrano nuotraukų forma (anglų k. „PrintScreen“), arba kitu būdu, leidžiančiu objektyviai palyginti bent 3 (trijų) skirtingų prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, siūlomas kainas. Bent 1 (vienas) rinkos kainą įrodantis dokumentas (komercinis pasiūlymas arba kompiuterio ekrano nuotrauka) turi būti pateiktas iš prekių ar paslaugų teikėjo, kurio buveinės registracijos vieta yra ne VVG teritorijoje.</p>
3.3.2.	Darbų ir paslaugų įsigijimo:	
3.3.2.1.	<p>Projekte numatyti veiklai vykdyti skirtų gamybinių ir kitų būtinų statinių nauja statyba, rekonstravimas ir (arba) kapitalinis</p>	<p>Bent 3 (trimis) skirtingų prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas (panašumo požymį apibūdinantys elementai: ta pati paskirtis, funkcijos, komplektacija, techninė specifikacija) ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, komerciniais pasiūlymais arba jų interneto tinklalapiuose esančiomis kainomis kompiuterio ekrano nuotraukų forma (anglų k. „PrintScreen“), arba kitu būdu, leidžiančiu objektyviai palyginti bent 3 (trijų) skirtingų prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė</p>

	<p>remontas. Projekte numatyti veiksmai vykdyti skirtų gamybinių ir kitų būtinų statinių naują statybą, rekonstravimą ar kapitalinį remontą atliekant ūkio būdu, finansuojamas tik naujų statybinių medžiagų įsigijimas.</p>	<p>veikla, siūlomas kainas. Bent 1 (vienas) rinkos kainą įrodantis dokumentas (komercinis pasiūlymas arba kompiuterio ekrano nuotrauka) turi būti pateiktas iš prekių ar paslaugų teikėjo, kurio buveinės registracijos vieta yra ne VVG teritorijoje.</p>
3.3.2.2.	<p>Verslo infrastruktūros projekto įgyvendinimo vietoje kūrimas (privažiavimo sklypo, kuriame įgyvendinamas projektas, ribose, apšvietimo įrengimo, vandens tiekimo (įskaitant vandens gręžinį) ir nuotekų šalinimo sistemos įrengimo ir (arba) sutvarkymo, kitos su projekto įgyvendinimu susijusios infrastruktūros kūrimo ar gerinimo darbų išlaidos).</p>	<p>Bent 3 (tris) skirtingų prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas (panašumo požymį apibūdinantys elementai: ta pati paskirtis, funkcijos, komplektacija, techninė specifikacija) ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, komerciniais pasiūlymais arba jų interneto tinklalapiuose esančiomis kainomis kompiuterio ekrano nuotraukų forma (anglų k. „PrintScreen“), arba kitu būdu, leidžiančiu objektyviai palyginti bent 3 (trijų) skirtingų prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, siūlomas kainas. Bent 1 (vienas) rinkos kainą įrodantis dokumentas (komercinis pasiūlymas arba kompiuterio ekrano nuotrauka) turi būti pateiktas iš prekių ar paslaugų teikėjo, kurio buveinės registracijos vieta yra ne VVG teritorijoje.</p>
3.3.3.	<p>Vietos projekto bendrosios išlaidos(įskaitant viešinimo priemonių, nurodytų Vietos projektų administravimo taisyklių 157 punkte, įsigijimo):</p>	<p>Vietos projekto bendrosios išlaidos negali viršyti 10 proc. kitų tinkamų finansuoti vietos projekto išlaidų (skaičiuojama nuo visų tinkamų finansuoti išlaidų, išskyrus bendrąsias).</p> <p>Bendrosios išlaidos, susijusios su atlyginimu konsultantams, už konsultacijas vietos projekto paraiškos ir (arba) verslo plano, veiklos aprašo rengimu ir (arba) įgyvendinimu, turi būti pagrįstos, nustatant vienos valandos kainos atitiktį vidutinėms rinkos kainoms ir jų skaičių būtinoms konsultacijoms suteikti (grindžiant valandų skaičių būtina detaliai nurodyti, pagal konsultacijų turinį). Tais atvejais, kai vietos projekte numatytos netiesioginės vietos projekto išlaidos, finansuojama bendrųjų išlaidų dalis gali būti ne daugiau kaip 10 proc. kitų tinkamų finansuoti projekto išlaidų vertės be pridėtinės vertės mokesčio (PVM) ir ne didesnė kaip 1 800 Eur (vienas tūkstantis aštuoni šimtai eurų). Tuo atveju, kai projekte numatyti statybos, rekonstrukcijos ir kapitalinio remonto darbai, finansuojama bendrųjų išlaidų suma be pridėtinės vertės mokesčio (PVM) gali būti ne didesnė kaip 3 000 Eur (trys tūkstančiai eurų).</p>

3.3.3.1.	Atlyginimas architektams, inžinieriams ir konsultantams už konsultacijas, susijusias su aplinkosauginiu ir ekonominiu tvarumu, įskaitant galimybių studijų, verslo planų (veiklos ir (arba) projekto aprašų) ir kitų su jais susijusių dokumentų rengimą, kai šios išlaidos, susijusios su nekilnojamojo turto statyba ir (arba) įsigijimu, įskaitant ilgalaikę nuomą, ir gerinimu, naujų įrenginių ir įrangos, įskaitant techniką, pirkimu ir (arba) išperkamąją nuomą, taip pat vietos projekto viešinimo išlaidos.	<p>1. Bent 3 (tris) skirtingų prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas (panašumo požymį apibūdinantys elementai: ta pati paskirtis, funkcijos, komplektacija, techninė specifikacija) ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, komerciniais pasiūlymais arba jų interneto tinklalapiuose esančiomis kainomis kompiuterio ekrano nuotraukų forma (anglų k. „PrintScreen“), arba kitu būdu, leidžiančiu objektyviai palyginti bent 3 (trijų) skirtingų prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, siūlomas kainas. Bent 1 (vienas) rinkos kainą įrodantis dokumentas (komercinis pasiūlymas arba kompiuterio ekrano nuotrauka) turi būti pateiktas iš prekių ar paslaugų teikėjo, kurio buveinės registracijos vieta yra ne VVG teritorijoje.</p> <p>2. Ministerijos, Agentūros ar kitų ESIF administruojančių institucijų patvirtintais arba nepriklausomų ekspertų atliktais, viešai ESIF administruojančių institucijų interneto svetainėse skelbiamais prekių, paslaugų ir (arba) darbų kainų rinkos tyrimuose nustatytais įkainiais, kurie taikomi tokioms pat išlaidoms įgyvendinant panašaus pobūdžio projektus ir panašioms paramos gavėjams, fiksuotaisiais tokių pat prekių, darbų ir (arba) paslaugų vienetų įkainiais, taikomais panašaus pobūdžio projektams ir paramos gavėjams. Europos Sąjungos struktūriniais fondams (Europos socialiniam fondui, Europos regioninės plėtros fondui, Europos sanglaudos fondui) taikomi rinkos kainų tyrimai (supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai) skelbiami interneto tinklalapio www.esinvesticijos.lt nuorodos „Dokumentai“ skyriaus „Tyrimai“ poskyryje „Supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai“).</p>
3.3.3.2.	vietos projekto viešinimo išlaidos	<p>Vietos projektų viešinimas atliekamas pagal Suteiktos paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programą viešinimotaisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 3 d. įsakymu Nr. 3D-925 „Dėl Suteiktos paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programą viešinimo taisyklių patvirtinimo“ bei vadovaujamosi jose nurodytais įkainiais. Planuojamos išlaidos turi būti pagrįstos bent 3 (tris) skirtingų prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas (panašumo požymį apibūdinantys elementai: ta pati paskirtis, funkcijos, komplektacija, techninė specifikacija) ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, komerciniais pasiūlymais arba jų interneto tinklalapiuose esančiomis kainomis kompiuterio ekrano nuotraukų forma (anglų k. „PrintScreen“), arba kitu būdu, leidžiančiu objektyviai palyginti bent 3 (trijų) skirtingų prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, siūlomas kainas. Bent 1 (vienas) rinkos kainą įrodantis dokumentas (komercinis pasiūlymas arba kompiuterio ekrano nuotrauka) turi būti pateiktas iš prekių ar paslaugų teikėjo, kurio buveinės registracijos vieta yra ne VVG teritorijoje. Projektams, kurių bendra viešoji parama iki 9 999,99 Eur (devynių tūkstančių devynių šimtų</p>

		devyniasdešimt devynių eurų ir devyniasdešimt devynių centų), didžiausia tinkamų finansuoti viešinimui skirtų išlaidų suma yra iki 30,00 Eur(trisdešimties eurų) be PVM..
3.3.4.	Pridėtinės vertės mokestis	PVM, kurio vietos projekto vykdytojas pagal Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymą neturi ar negalėtų turėti galimybės įtraukti į PVM atskaitą, yra tinkamas finansuoti iš paramos lėšų. Kai vietos projekto vykdytojas yra valstybės arba savivaldybės institucija ar įstaiga arba kitas viešasis juridinis asmuo, vykdamas valstybės ar savivaldybių veiklą, kaip ji apibrėžta Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 2 straipsnio 38 dalyje, PVM yra tinkamas finansuoti išlaidos.
3.3.5.	Netiesioginės vietos projekto išlaidos	Netiesioginės vietos projekto išlaidos, kurioms apmokėti taikomas supaprastintas išlaidų mokėjimo būdas – fiksuotoji norma, apskaičiuotos pagal Vietos projektų administravimo taisyklių 6 priede pateikiamą aprašą ir neviršijančios jame nustatytų ribų.
3.4. Netinkamos finansuoti išlaidos yra nurodytos Vietos projektų administravimo taisyklių 28 punkte:		
<p>3.4.1. neatitinkančios Vietos projektų administravimo taisyklių 27 punkte nurodytų tinkamų finansuoti išlaidų kategorijų ir neišvardytos FSA;</p> <p>3.4.2. neišvardytos patvirtintoje vietos projekto paraiškoje (po vietos projekto paraiškos pateikimo neleidžiama įtraukti naujų išlaidų ar jas keisti kitomis);</p> <p>3.4.3. išlaidų dalis, viršijanti tinkamų finansuoti išlaidų įkainį (kai toks yra nustatytas);</p> <p>3.4.4. nepagrįstai didelės išlaidos;</p> <p>3.4.5. nekilnojamojo turto įsigijimo išlaidos;</p> <p>3.4.6. naudotų prekių įsigijimo išlaidos;</p> <p>3.4.7. baudos, nuobaudos ir bylinėjimosi išlaidos;</p> <p>3.4.8. trumpalaikio turto, įgyto paramos gavėjo projekto, kurio vertė yra mažesnė nei paramos gavėjo numatyta mažiausia ilgalaikio turto vertė, paramos lėšomis, išskyrus Vietos projektų administravimo taisyklių 27.3 papunktyje nurodytas išlaidas. Paramos gavėjas, siekdamas, kad trumpalaikis turtas būtų pripažintas tinkamomis finansuoti išlaidomis, jį turi sunaudoti vietos projekto įgyvendinimo laikotarpiu;</p> <p>3.4.9. išlaidos, nepagrįstos faktine gautų prekių, atliktų darbų ar suteiktų paslaugų verte;</p> <p>3.4.10. išlaidos, kurios buvo finansuotos (apmokėtos) iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir (arba) savivaldybių biudžetų, kitų piniginių išteklių, kuriais disponuoja valstybė ir (arba) savivaldybės, ES struktūrinių fondų, kitų ES finansinės paramos priemonių ar kitos tarptautinės paramos lėšų ir kurioms apmokėti skyrus paramos VPS įgyvendinti lėšų jos būtų pripažintos tinkamomis finansuoti ir apmokėtos daugiau nei vieną kartą (jeigu vietos projekto vykdytojo – viešojo juridinio asmens veikla finansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės ir (arba) savivaldybių biudžetų ir jis iki vietos projekto patvirtinimo patiria vietos projekto bendrųjų išlaidų, jos gali būti pripažintos tinkamomis tuomet, jeigu buvo apmokėtos iš Lietuvos Respublikos valstybės ir (arba) savivaldybių biudžetų asignavimų, kurie skirti projektams avansuoti);</p> <p>3.4.11. PVM, kurį vietos projekto vykdytojas (išskyrus vietos projektų vykdytojus, nurodytus Vietos projektų administravimo taisyklių 27.5 papunktyje) pagal Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymą turi ar galėtų turėti galimybę įtraukti į PVM atskaitą (net jei tokio PVM vietos projektų vykdytojas į atskaitą neįtraukė), yra netinkamas finansuoti iš paramos lėšų;</p> <p>3.4.12. išlaidos, nebūtinai vietos projektui sėkmingai įgyvendinti ir neatitinkančios patikimo finansų valdymo principo, pavyzdžiui, vietos projekto poreikius viršijančių techninių parametrų gaminių, prabangaus dizaino (apdailos) gaminių ar gaminių su projekto vykdytojui nereikalingomis funkcijomis (už kurias sumokama papildomai) įsigijimo išlaidos, prabangos prekių ar medžiagų įsigijimo išlaidos (išskyrus tinkamai pagrįstus atvejus, pavyzdžiui, kai nėra kitos galimybės);</p> <p>3.4.13. bendrosios išlaidos ar jų dalis, sutampančios su netiesioginėmis išlaidomis ar jų dalimi;</p> <p>3.4.14. investicijų į turtą, kurio valdymo (naudojimo) teisė pareiškėjui apribota (turtas areštuotas).</p>		

- 3.4.15. susijusios su finansinės nuomos (lizingo) sutartimi, pavyzdžiui, nuomotojo pelnas, palūkanų refinansavimo, pridėtinės išlaidos, draudimo įmokos;
 3.4.16. žemės pirkimo ir (arba) nuomos išlaidos, išlaidos, susijusios su turto nuomos sutartimi, turto nuomos mokestis, palūkanų mokėjimo;
 3.4.17. gyvūnų, vienmečių ir daugiamečių augalų įsigijimo išlaidos;
 3.4.18. susijusios su alkoholinių gėrimų ir tabako gaminių gamyba ir prekyba jais;
 3.4.19. notaro paslaugų išlaidos;
 3.4.20. paprastojo (einamojo) remonto išlaidos.

4. VIETOS PROJEKTŲ TINKAMUMO FINANSUOTI SĄLYGOS IR VIETOS PROJEKTŲ VYKDYTOJŲ ĮSIPAREIGOJIMAI

Šioje FSA dalyje nurodytos tinkamumo finansuoti sąlygos pareiškėjui, vietos projekto partneriui, vietos projektui, vietos projekto suderinamumui su horizontaliosiomis ES politikos sritimis, tinkamam vietos projekto finansavimo šaltiniui. Taip pat vietos projektų vykdytojų įsipareigojimai – vietos projekto vykdytojų sutikimas prisiimti pareigas, susijusias su parama vietos projektui įgyvendinti, ir jų laikytis iki vietos projekto įgyvendinimo kontrolės laikotarpio pabaigos.

4.1.	Vietos projektų tinkamumo vertinimo tvarką nustato Vietos projektų administravimo taisyklių 102–105 punktai.		
4.2.	Tinkamumo finansuoti sąlygos:		
4.2.1.	Bendrosios tinkamumo sąlygos pareiškėjui ir vietos projekto partneriui (-ais) , numatytos Vietos projektų administravimo taisyklių 18.1 ir 22.1 papunkčiuose.		
4.2.2.	Specialiosios tinkamumo sąlygos pareiškėjui:		
Eil. Nr.	Vietos projektų finansavimo sąlyga	Patikrinamumas	Kontroliuojamumas
I	II	III	IV
4.2.2.1	pareiškėjas, paraiškos pateikimo metu yra pasirašęs partnerystės ir (arba) bendradarbiavimo sutartį	Partnerystės ir (arba) bendradarbiavimo sutartis	Netaikoma
4.2.2.5	inovacijų (technologinių, socialinių ⁴ , ekonominių) diegimas ir taikymas	Paraiškos, verslo plano informacija (technologinės, ekonominės inovacijos vertinamos vadovaujantis „Lietuvos kaimo plėtros 2014-2020 metų programos investicinių priemonių projektų inovatyvumo vertinimo metodika“, patvirtinta 2014 m. gruodžio 2 d. Žemės ūkio ministro įsakymu Nr.3D-918. Socialinės inovacijos vertinamos sumanaus kaimo projekto lygmenyje, turi tenkinti bent vieno pobūdžio socialinį poreikį arba spręsti bent vieną socialinę	Galutinė ir užbaigto projekto metinės ataskaitos.

⁴ Socialinės inovacijos – naujų socialinių idėjų vystymas, veikiančių novatoriškų metodų ir praktikų iš kitų sektorių perkėlimas ir įgyvendinimas (produktai, paslaugos, mechanizmai), siekiant patenkinti socialinius poreikius, spręsti įsisenėjusias socialines bei aplinkosaugines problemas bei kurti naujus socialinius ryšius ir skatinti bendradarbiavimą.

		problema pagal temines kryptis, numatytas „Socialinio verslo vykdymo pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės gairių, patvirtintų 2017 m. lapkričio 9 . LR Žemės ūkio ministro įsakymu Nr. 3D-720, 16.2 – 16.3 punktuose.)	
4.2.3.	Bendrosios tinkamumo sąlygos vietos projektui numatytos	Vietos projektų administravimo taisyklių 23.1 papunktyje.	
4.2.4.	Papildomos tinkamumo sąlygos, susijusios su vietos projektu:		
4.2.4.1	Jeigu pagal VPS priemonę remiama veikla, susijusi su verslo kūrimu arba plėtra (įskaitant NVO, bendruomeninį ar socialinį verslą), taikomos šios papildomos tinkamumo finansuoti sąlygos: 1. Vietos projekte numatytas verslas turi atitikti ekonomines veiklas, kurios remiamos pagal VPS. Vadovaujantis Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriumi, patvirtintu Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2007 m. spalio 31 d. įsakymu Nr. DĮ-226 „Dėl Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus patvirtinimo“ (toliau – EVRK), neremiamų ekonominės veiklos rūšių sąrašas yra toks: 01.7; 02.1- 02.4, 03.1, 03.2, 10.2, 11.0; 12.0; 21.1, 21.2, 25.4; 52.2; 64.1; 64.2; 64.3; 64.9; 65.1; 65.2; 65.3; 66.1; 66.2; 66.3; 68.1; 68.2; 68.3; 69.1; 92.0. Jeigu projekte numatyta produktų gamyba, apdirbimas, perdirbimas, galutinis produktas negali būti Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo I priede nurodytas produktas. Viename projekte gali būti numatyta keletas remiamų ekonominės veiklos rūšių.		
4.2.4.2	Vietos projektas turi atitikti sąlygas ir reikalavimus, nustatytus Sumanių kaimų projektų įgyvendinimo gairėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2022 m. liepos 7 d. įsakymu Nr. 3D-428 „Dėl sumanių kaimų projektų įgyvendinimo gairių patvirtinimo“.		
4.2.4.3	Prie vietos projekto paraiškos turi būti pateiktas vietos projekto verslo planas (2 FSA priedas)		
4.2.4.4	Vietos projektas turi atitikti sąlygas ir reikalavimus, nustatytus Socialinio verslo vykdymo pagal KPP priemonės gairėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2017 m. lapkričio 9 d. įsakymu Nr. 3D-720 „Dėl Socialinio verslo vykdymo pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos 12 priemonės gairių patvirtinimo“ (toliau – Socialinio verslo gairės), o socialinis poveikis planuojamas ir matuojamas pagal Socialinio verslo gairių 4 priede pateikiamą socialinio poveikio matavimo skaičiuoklę. Užpildyta socialinio poveikio matavimo skaičiuoklė turi būti išsaugota PDF formatu ir atspausdinta arba duomenys iš socialinio poveikio matavimo skaičiuoklės perkeltami į Word ir išsaugomi PDF formatu, atspausdinami ir pateikiami kartu su vietos projekto paraiška (taikoma socialinio verslo projektams).		
4.2.4.5	Jeigu vietos projektas susijęs su maisto tvarkymu (maisto tvarkymas – bet koks poveikis maistui arba veiksmai su juo ar atskiromis jo sudėtinėmis dalimis (įskaitant maisto gaminimą, ruošimą, perdirbimą, pakavimą, laikymą, saugojimą, vežimą, paskirstymą, tiekimą, pateikimą parduoti, pardavimą), galintys turėti įtakos maisto saugai, kokybei ir mitybos vertei), vietos projekto vykdytojas išpareigoja užtikrinti privalomų maisto tvarkymo subjektų pareigų, susijusių su maisto tvarkymo veikla, laikymąsi. Privalomos pareigos nustatytos Lietuvos higienos normoje HN 15:2005 „Maisto higiena“, patvirtintoje Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. rugšėjo 1 d. įsakymu Nr. V-675 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 15:2005 „Maisto higiena“ patvirtinimo“, ir Maisto tvarkymo subjektų patvirtinimo ir registravimo reikalavimuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2008 m. spalio 15 d. įsakymu Nr. B1-527 „Dėl maisto tvarkymo		

	subjektų patvirtinimo ir registravimo reikalavimų patvirtinimo“. Vietos projekto vykdytojas ne vėliau kaip su galutiniu mokėjimo prašymu turi pateikti VPS vykdytojui išipareigojimo užtikrinti privalomų maisto tvarkymo subjektų pareigų, susijusių su maisto tvarkymo veikla, laikymosi įrodymo dokumentus.
4.2.4.6	Projekto investicijos atitinka darbo saugos reikalavimus, kaip nurodyta Techniniame reglamente „Mašinų sauga“, patvirtintame Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2000 m. kovo 6 d. įsakymu Nr. 28 „Dėl Techninio reglamento „Mašinų sauga“ patvirtinimo“, ir Elektrotechnikos gaminių saugos techniniame reglamente, patvirtintame Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2016 m. balandžio 26 d. įsakymu Nr. 4-314 „Dėl Elektrotechnikos gaminių saugos techninio reglamento patvirtinimo“ (kartu su paraiška pateikiamuose komerciniuose pasiūlymuose turi būti tiekėjo patvirtinimas).
4.2.4.7	Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme nustatytais atvejais ir tvarka iki paramos paraiškos pateikimo turi būti atliktas poveikio aplinkai įvertinimas.
4.2.4.8	Projektas turi kurti naujas darbo vietas. Naujos darbo vietos sukūrimo ir išlaikymo rodiklis vertinamas vadovaujantis Projektų, įgyvendinamų pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones, rodiklio „Naujos darbo vietos sukūrimas ir išlaikymas“ pasiekimo vertinimo metodika https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/4143fdd0c52b11e79122ea2db7aeb5f0/osAKkOBSFV .
4.2.4.9	Investicija pagerina bendrus ūkio subjekto veiklos rezultatus (pvz., įdiegiamos naujos gamybos technologijos, gerinama žemės ūkio ir maisto produktų kokybė, plečiamos pardavimo rinkos, mažinamas neigiamas poveikis aplinkai, didinamas pelnas) ir (arba) padeda didinti ūkio subjektokonkurencingumą.
4.2.4.1 0.	Verslo pradžia –ne anksčiau kaip prieš 6 mėn. iki paraiškos pateikimo dienos naujai registruotas juridinis asmuo arba fizinis asmuo, nevykdeš jokios ne žemės ūkio ekonominės veiklos 12 mėn iki paraiškos pateikimo dienos, neatsižvelgiant į tai, ar buvo gauta pajamų, ar ne.
4.2.4.1 1.	Verslo plėtra – fizinio ar juridinio asmens vykdoma ekonominė veikla ne trumpiau kaip 12 mėn iki paraiškos pateikimo dienos.
4.2.4.1 2.	Kuriama nauja darbo vieta turi būti Skuodo rajono gyventojui (išskyrus miestą).
4.2.4.1 3.	Pokyčio matavimo rodiklio „Išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimas dėl diegiamų aplinkos apsaugos ir klimato kaitos švelninimo priemonių“ apibūdinimas: šiltnamio efektą sukeliančios dujos (ŠESD) – anglies dioksidas (CO ₂), metanas (CH ₄), azoto suboksidas (N ₂ O), hidrofluorangliavandeniliai (HFC), perfluorangliavandeniliai (PFC), sieros heksafluoridas (SF ₆) ir azoto trifluoridas(NF ₃). Vertinant išmetamų ŠESD kiekį, vertinamas tiesioginis ir netiesioginis išmetamų ŠESD kiekis. Tiesioginis išmetamų ŠESD kiekis vertinamas kaip išmetamų ŠESD kiekis pareiškėjo valdomuose įrenginiuose, netiesioginis išmetamų ŠESD kiekis vertinamas kaip išmetamų ŠESD kiekis pareiškėjo nevaldomuose įrenginiuose, kuriam daro poveikį pareiškėjo veikla ar neveikimas. Vertinant ŠESD kiekio sumažinimą, lyginamas išmetamų ŠESD kiekis įgyvendinus projektą su išmetamu ŠESD kiekiu šioprojekto neįgyvendinus.
4.3.	Specialiosios tinkamumo sąlygos vietos projektui:

	Vietos projektų finansavimo sąlyga	Patikrinamumas	Kontroliuojamumas
4.3.1.	Projektas turi kurti viešąją naudą	Paraiškos, verslo plano informacija	Galutinė ir užbaigto projekto metinės ataskaitos.
4.3.2.	projekte turi būti numatytos konkrečios veiklos, susijusios su geresnės aplinkos apsaugos užtikrinimu ir klimato kaitos pokyčių švelninimu	Paraiškos, verslo plano informacija	Galutinė ir užbaigto projekto metinės ataskaitos.
4.3.3..	projektas turi atitikti sumanių kaimų projektų įgyvendinimo gairėse (Sumanių kaimų projektų įgyvendinimo gairės, patvirtintos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2022 m. liepos 7d. įsakymu Nr. 3D-428 https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/ecb0b5b1fe2d11ecbf9c72e552dd5bd?positionInSearchResults=0&searchModelUUID=879be82c-b858-4c8d-b819-fe2b354d6158) bei sumanaus kaimo plane keliamus reikalavimus	Paraiškos, verslo plano informacija	Galutinė ir užbaigto projekto metinės ataskaitos.
4.2.5.	Tinkamumo sąlygos, susijusios su horizontaliosiomis ES politikos sritimis, numatytos Vietos projektų administravimo taisyklių 29 punkte.		
4.2.6.	Bendrosios tinkamumo sąlygos tinkamiems vietos projekto finansavimo šaltiniams, numatytos Vietos projektų administravimo taisyklių 32 punkte ir Vietos projektų administravimo taisyklių 5 priede „Pareiškėjo ir (arba) partnerio tinkamo prisidėjimo prie vietos projekto įgyvendinimo įnašu natūra aprašas“.		
4.3.	<u>Vietos projekto vykdytojo ir jo partnerių įsipareigojimai:</u>		
4.3.1.	Bendrieji vietos projekto vykdytojo ir jo partnerių įsipareigojimai, numatyti Vietos projektų administravimo taisyklių 35 punkte.		
4.3.2.	Papildomi vietos projekto vykdytojo ir jo partnerių įsipareigojimai, numatyti Vietos projektų administravimo taisyklių 41–47 punktuose.		
4.3.2.1	Projektą, įgyvendinti per nurodytą laikotarpį, kuris neviršija 24 mėnesių nuo paramos sutarties pasirašymo dienos (įgyvendinimo trukmė nurodoma paramos paraiškoje ir verslo plane), tačiau ne vėliau kaip iki 2024 m. spalio 1 d.		
4.3.2.2	Pradėti projekto įgyvendinimo darbus, kaip nurodyta ne vėliau kaip per 6 mėnesius nuo paramos sutarties pasirašymo dienos.		
4.3.2.3	Iki paramos sutarties pasirašymo dienos pateikti pasirašytą paskolos sutartį ar finansinės nuomos (lizingo) sutartį. Nepateikus pasirašytos paskolos sutarties ar finansinės nuomos (lizingo) sutarties ir nepateikus patvirtinimo, kad projektas bus įgyvendintas nuosavomis lėšomis, paramos sutartis nepasirašoma.		
4.3.2.4	Iki projekto įgyvendinimo pabaigos sukurti numatytas naujas darbo vietas, susijusias su projekto veikla, kuriai prašoma paramos, ir išlaikyti jas iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos.		

4.3.2.5	Užtikrinti, kad visos jo įgytos investicijos atitiks darbo saugos reikalavimus.
4.3.2.6	Užtikrinti, kad įsigytos investicijos, įgyvendinus projektą, atitiks Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos kontroliuojamųjų teisės aktų reikalavimus, kai investicijoms yra taikomi tokie reikalavimai. Pažymą apie įsigytų investicijų atitiktį / neatitiktį Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos kontroliuojamiems teisės aktų reikalavimams išduoda Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba Agentūros prašymu
4.3.2.7	Ne vėliau kaip per 10 darbo dienų pranešti Agentūrai apie bet kurių duomenų, nurodytų pateiktoje ir užregistruotoje paramos paraiškoje, pasikeitimus.
4.3.2.8	Pasikeitus Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaracijoje (toliau – Deklaracija) pateiktiems duomenims, ūkio subjektas įsipareigoja atnaujintą Deklaraciją per 10 darbo dienų nuo duomenų pasikeitimo fakto pateikti Agentūrai ir Skuodo VVG.
4.3.2.9	Projekto įgyvendinimo metu ir projekto kontrolės laikotarpiu turi užtikrinti atitiktį atrankos kriterijams, už kuriuos projektui suteikiami balai.
4.3.2.10	Pateikti detalų atliktų darbų aktą (su kiekvienu mokėjimo prašymu, kuriame deklaruojamos statybos išlaidos).
4.3.2.11	Užbaigus statybos darbus pateikti statybos užbaigimo dokumentus, kai jie privalomi pagal teisės aktų nuostatas (ne vėliau kaip galutinio mokėjimo prašymo pateikimo dieną).
4.3.2.12	Iki galutinio mokėjimo prašymo pateikimo dienos parengti naudoti įrangą ir (arba) techniką ir vėliausiai su galutiniu mokėjimo prašymu pateikti įrangos ir (arba) technikos įrengimo ir (arba) sumontavimo darbų užbaigimo aktus ar kitus lygiaverčius dokumentus, kuriuose patvirtinama, kad už paramos lėšas įsigyta įranga ir (arba) technika tinkamai sumontuota ir veikia.
4.3.2.13	Nuo paramos paraiškos pateikimo dienos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos užtikrinti, kad nebus galimai neteisėtai sukurtos tokiai paramai gauti reikalingos sąlygos kaip nustatyta Galimai neteisėtų sąlygų gauti paramą nustatymo metodikoje.
4.3.2.14	Pasiekti ir iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos išlaikyti paramos paraiškoje numatytus projekto priežiūros rodiklius.
4.3.2.15	Naujos darbo vietos sukūrimo ir išlaikymo rodiklio vertinimas atliekamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2017 m. lapkričio 9 d. įsakymu Nr. 3D-718 „Dėl Projektų, įgyvendinamų pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014-2020 metų programos priemones, rodiklio, „Naujos darbo vietos sukūrimas ir išlaikymas“ pasiekimo vertinimo metodikos patvirtinimo“.

5. PRIE VIETOS PROJEKTO PARAIŠKOS PRIDEDAMI DOKUMENTAI

Vietos projektų paraiškai ir jos priedai turi būti užpildyti lietuvių kalba. Kartus vietos projektų paraiškai pateikiamas priedai turi būti sudaryti lietuvių kalba arba turėti pateiktas oficialus vertimų biuro, įmonės ar vertėjo (fizinio asmens) pasirašytas vertimas į lietuvių kalbą. Kartu su užpildyta vietos projekto paraiška (jeigu žemiau nurodytuose papunkčiuose ir Vietos projektų administravimo taisyklėse nenurodyta kitaip) pareiškėjas privalo pateikti šiuos dokumentus (turi būti pateikiamas originalas arba kopija, patvirtinta pareiškėjo (arba įgalioto asmens) parašu ir antspaudu (jei toks yra ar jį privaloma turėti) arba notaro Lietuvos Respublikos [notariato įstatymo](#) nustatyta tvarka):

5.1. Turi būti pateikti 1. Dokumentai, pagrindžiantys atitiktį vietos projektų atrankos kriterijams:

<p>šie dokumentai:</p>	<p>1.1. Partnerystės ar babendradarbiavimosutartis (-ys).</p> <p>2. <u>Dokumentai, pagrindžiantys atitiktį tinkamumo sąlygoms, susijusioms su tinkamomis finansuoti išlaidomis:</u></p> <p>2.1. Patirtas bendrasis išlaidas pagrindžiantys ir įrodantys dokumentai (sutartys, sąskaitos faktūros, banko išrašai) (jei taikoma).</p> <p>3. <u>Dokumentai, pagrindžiantys tinkamas vietos projekto išlaidas:</u></p> <p>3.1. Komeraciniai pasiūlymai (kiekvienai išlaidai), kiti dokumentai arba viešai tiekėjų pateikta informacija (internete, reklaminėje medžiagoje ir pan.</p> <p>4. <u>Dokumentai, pagrindžiantys pareiškėjo ir partnerio (-ų)tinkamumą:</u></p> <p>4.1. Pareiškėjo ir (ar) partnerio (-ių) rašytinis <u>prašymas nušalinti</u> nuo vietos projektų atrankos (apimantis FSA rengimo (taikoma tuo atveju, jeigu pagal konkrečią VPS priemonę ar veiklos sritį yra suplanuota įgyvendinti vieną vietos projektą arba kai yra faktinės aplinkybės, įrodančios interesų konfliktą), vietos projektų paraiškų vertinimo, vietos projektų tvirtinimo etapus) (taikoma, kai vietos projekto paraišką teikia ar paraišką teikiančio pareiškėjo partneris (-ai) yra VVG kolegialaus valdymo organo narys, VVG darbuotojas arba šiems nurodytiems asmenims artimi asmenys, todėl kyla interesų konfliktas ir (arba) atsiranda asmeninis suinteresuotumas, kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybės tarnyboje įstatymo 2 str. ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 966/2012 57 str.);</p> <p>4.2. <u>Jungtinės veiklos sutartis</u> (parengta pagal FSA 3 priedą „Jungtinės veiklos sutarties forma“ ir partnerio (-ių) teisę prisiimti jungtinės veiklos sutartyje ir vietos projekto paraiškoje nurodytus įsipareigojimus įrodantys <u>dokumentai</u> (prisiimti įsipareigojimus įrodantys dokumentai turi būti pateikti, jeigu vietos projekte numatytos vietos projekto partnerio pareigos, susijusios su finansiniais įsipareigojimais (pvz., vietos projekto partneris yra VVG teritorijoje veikianti rajono savivaldybė arba jos įstaiga, kuri įsipareigoja įdarbinti darbuotojus ir jų darbo vietas išlaikyti po vietos projekto įgyvendinimo ir visą vietos projekto kontrolės laikotarpį; tokiu atveju su jungtinės veiklos sutartimi turi būti pateikti pasirašiusio asmens teisę prisiimti įsipareigojimus įrodantys dokumentai, išskyrus atvejus, jeigu įgaliojimai suteikiami norminiu teisės aktu, skelbiamu Teisės aktų registre (tokiu atveju vietos projekto paraiškoje ir jungtinės veiklos sutartyje pakanka pateikti nuorodą į to teisės akto pavadinimą ir straipsnio arba punkto numerį);</p> <p>4.3. Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos pažymą apie pareiškėjo ir (ar) partnerioatsiskaitymą su Lietuvos Respublikos valstybės biudžetu (netaikoma, kai mokesčių, delspinigių, baudų mokėjimas atidėtas Lietuvos Respublikos teisės aktu nustatyta tvarka arba dėl šių mokesčių, delspinigių, baudų vyksta mokestinis ginčas; tokiu atveju pateikiamas tai įrodantis dokumentas);</p> <p>4.4. Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pažymą apie pareiškėjo ir (ar) partnerioatsiskaitymą su valstybės socialinio draudimo fondu (netaikoma, kai mokesčių, delspinigių, baudų mokėjimas atidėtas Lietuvos Respublikos teisės aktu nustatyta tvarka arba dėl šių mokesčių, delspinigių, baudų vyksta mokestinis ginčas; tokiu atveju pateikiamas tai įrodantis dokumentas).</p> <p>5. <u>Dokumentai, pagrindžiantys vietos projekto tinkamumą:</u></p> <p>5.1. Vietos projekto <u>verslo planas</u>, parengtas pagal FSA 2 priedo formą;</p> <p>5.2. Socialinio poveikio matavimo skaičiuoklė PDF formatu (arba duomenys iš socialinio poveikio matavimo skaičiuoklės išsaugoti PDF formatu), parengta pagal Socialinio verslo vykdymo pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones gairių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2017 m. lapkričio 9 d. įsakymu Nr. 3D-720 „Dėl Socialinio verslo vykdymo pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones gairių patvirtinimo“ (toliau – Socialinio verslo gairės), 4 priede pateiktą socialinio poveikio</p>
-------------------------------	--

matavimo skaičiuoklę, įrodanti, kad socialinio verslo vietos projektas atitinka Socialinio verslo gairėse nurodytas sąlygas ir reikalavimus;

5.3. Juridinio asmens steigimo dokumentai, įrodantys, kad socialinis verslas atitinka Socialinio verslo gairių 16.1 papunktyje nurodytus reikalavimus;

5.4. Socialinio verslo vykdytojo vidaus dokumentas, įrodantis, kad socialinis verslas atitinka Socialinio verslo gairių 16.2–16.3 papunkčiuose nurodytus reikalavimus, taip pat pateikiant informaciją apie pasirinktą socialinio verslo modelį pagal Socialinio verslo gairių V skyriaus nuostatas;

5.5. Statinio techninis projektas arba projektiniai pasiūlymai ir statinio statybos kainos apskaičiavimas, parengti pagal Vietos projektų administravimo taisyklių 23.1.8 papunktyje nurodytus reikalavimus. (Taikoma, jei vietos projekte, vadovaujantis Vietos projektų administravimo taisyklių 23.1.8 papunkčiu, numatyti statinio statybos (naujo statinio statyba, statinio rekonstravimas, statinio kapitalinis remontas) ar infrastruktūros įrengimo, atnaujinimo darbai. Šie dokumentai turi būti parengti ir (arba) išduoti iki vietos projekto paraiškos pateikimo dienos ir pateikti kartu su paraiška arba parengti ir (arba) išduoti iki pirmojo mokėjimo prašymo dienos ir pateikti ne vėliau kaip su pirmuoju mokėjimo prašymu. Tuo atveju, jeigu statybą leidžiantys dokumentai teisės aktų nustatyta tvarka turi būti pateikti informacinėje sistemoje „Infostatyba“, jų atskirai teikti nereikia (reikia nurodyti paraiškos 11 dalyje „Priedami dokumentai“));

5.6. STR 1.04.04:2017 parengtas supaprastintas statybos, rekonstravimo projektas ar kapitalinio remonto aprašas (kai juos privaloma rengti) ir statybą leidžiantis dokumentas (kai jis privalomas pagal statybos techninį reglamentą STR 1.05.01:2017) arba kiti dokumentai (sklypo planas su pažymėtais esamais ir projektuojamais statiniais, jų eksplikacija ir aiškinamasis raštas), ir statinio statybos kainos apskaičiavimas (projekto statinio statybos skaičiuojamosios kainos nustatymo dalis). (Šie dokumentai turi būti pateikti, jei vietos projekte, vadovaujantis Vietos projektų administravimo taisyklių 23.1.10 papunkčiu, numatyta tik nesudėtingų statinių statyba, rekonstravimas ar kapitalinis remontas. Šiuos dokumentus privaloma pateikti kartu su vietos projekto paraiška arba ne vėliau kaip iki pirmojo mokėjimo prašymo pateikimo dienos. Tuo atveju, jeigu statybą leidžiantis dokumentas teisės aktų nustatyta tvarka turi būti pateiktas informacinėje sistemoje „Infostatyba“, jo atskirai teikti nereikia (reikia nurodyti paraiškos 11 dalyje „Priedami dokumentai“));

5.7. Dokumentai, įrodantys, kad vietos projekto vykdytoji suteikta teisė valdyti, naudoti ir disponuoti nekilnojamoju turtu bei leista atlikti vietos projekte numatytas investicijas. (Taikoma, kai vietos projekte numatytos investicijos į nekilnojamąjį turtą. Turi būti pateikti dokumentai, atitinkantys Vietos projektų administravimo taisyklių 23.1.12 papunktyje nurodytus reikalavimus);

5.8. Rašytinis Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos pritarimas planuojamai veiklai vykdyti (teikiamas tuo atveju, jeigu vietos projekte investuojama į valstybinės žemės sklypą, kuris yra nesuformuotas);

5.9. Visų nekilnojamojo turto savininkų sutikimai dėl vietos projekte numatytų investicijų (taikoma, kai vietos projekte numatytos investicijos į nekilnojamąjį turtą ir jis nuosavybės teise priklauso keliems bendraturčiams (įskaitant bendrosios jungtinės nuosavybės teise valdomą nekilnojamąjį turtą, priklausantį sutuoktiniams). Atitiktis šiai tinkamumo sąlygai gali būti tikslinama iki vietos projekto tinkamumo vertinimo pabaigos);

5.10. Fizinio asmens verslo liudijimas arba individualios veiklos pažyma;

5.11. Juridinio asmens steigimo dokumentai, įrodantys, kad jo steigėju ir vietos projekto paraiškos pateikimo dieną vieninteliu dalyviu yra vienas fizinis asmuo;

5.12. Praėjusių ir ataskaitinių laikotarpių finansinės atskaitomybės dokumentai (naujai įregistruoti asmenys pateikia ūkinės veiklos pradžios balansą).

6. Dokumentai, pagrindžiantys atitiktį horizontaliosioms ES politikos sritims:

6.1. Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaracija, kurios formą patvirtinta Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2008 m. kovo 26 d. įsakymu Nr. 4-119 „Dėl Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaravimo tvarkos aprašo ir Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaracijos formos patvirtinimo“, ir paskelbta VVG interneto svetainėje adresu www.skuodovvg.lt (taikoma Vietos projektų administravimo taisyklių 29.3 papunktyje nurodytiems atvejams);

6.2. „Vienos įmonės“ deklaracija pagal 2013 m. gruodžio 18 d. Europos Komisijos reglamentą (ES) Nr. 1407/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai (OL 2013 L 352, p. 1), jos forma paskelbta VVG interneto svetainėje adresu www.skuodovvg.lt. (Taikoma siekiant pagrįsti, kad parama vietos projektui įgyvendinti skiriama nepažeidžiant ES teisės normų, susijusių su nereikšminga (*de minimis*) pagalba, kaip nurodyta Vietos projektų administravimo taisyklių 29.3 papunktyje).

7. Dokumentai, pagrindžiantys nuosavo indėlio tinkamumą:

7.1. Dokumentai, įrodantys, kad pareiškėjas turi pakankamai nuosavų lėšų prisidėti prie vietos projekto įgyvendinimo (taikoma, kai pareiškėjas prie vietos projekto įgyvendinimo prisideda nuosavomis pinigėmis lėšomis arba savivaldybės biudžeto lėšomis (kai taikoma)). Įrodymo dokumentai turi būti išduoti arba sukurti (pvz., naudojant el. bankininkystės sistemą) finansų institucijų (bankų, kredito unijų) ir (arba) išduoti viešojo juridinio asmens, kurio veikla finansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės ir (arba) savivaldybių biudžetų (pvz., savivaldybės tarybos sprendimas skirti lėšas vietos projektui įgyvendinti) ir (arba) sukurti naudojantis finansinių ataskaitų duomenimis. Šie dokumentai turi būti pateikti ne vėliau kaip iki vietos projekto vertinimo pabaigos);

7.2. Dokumentai, kuriais įrodoma, kad tinkamas vietos projekto partneris turi pakankamai nuosavų lėšų prisidėti prie vietos projekto įgyvendinimo (taikoma, kai prie vietos projekto pinigėmis lėšomis prisideda tinkamas pareiškėjo partneris. Įrodymo dokumentai turi būti išduoti arba sukurti patikimo subjekto – finansinių institucijų (bankų, kredito unijų) ir (arba) viešojo juridinio asmens – pareiškėjo partnerio, kurio veikla finansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės ir (arba) savivaldybių biudžetų ir (arba) sukurti naudojantis finansinių ataskaitų duomenimis. Šie dokumentai turi būti pateikti ne vėliau kaip iki vietos projekto vertinimo pabaigos);

7.3. Dokumentai, kuriais pagrindžiamos pareiškėjo skolintos lėšos (taikoma, kai pareiškėjas prie vietos projekto įgyvendinimo prisideda skolintomis lėšomis. Kartu su vietos projekto paraiška turi būti pateikti paskolos ar finansinės nuomos (lizingo) suteikimo galimybę patvirtinantys dokumentai, atitinkantys Vietos projektų administravimo taisyklių 32.4 papunktyje nurodytus reikalavimus. Jeigu paskolą planuojama gauti iš fizinio asmens ar juridinio asmens, kuris nėra finansų įstaiga, kartus vietos projekto paraiškai turi būti pateiktas šio asmens sutikimas dėl paskolos suteikimo ir jo banko sąskaitos išrašas, kita informacija apie lėšas, esančias terminuotose ir (arba) kaupiamuosiuose indėliuose (pagrindimo dokumentai turi būti sudaryti ir išduoti ne anksčiau kaip 10 darbinių dienų iki paramos paraiškų pateikimo, pasirašyt banko darbuotojo). Skyrus paramą, ne vėliau kaip iki mokėjimo prašymo, kuriame prašoma kompensuoti skolintomis lėšomis įsigytas investicijas, pareiškėjas turės pateikti pasirašytą (ir notaro patvirtintą, jeigu paskolą suteikia ne kredito įstaiga) paskolos ar finansinės nuomos (lizingo) sutartį arba raštu patvirtinti, kad atitinkamą projekto dalį įgyvendins pagrįstomis nuosavomis lėšomis;

8. Kiti dokumentai:

8.1. Įgaliojimas teikti vietos projekto paraišką (taikoma tuo atveju, jeigu paraišką teikia ne pareiškėjo – juridinio asmens – vadovas (kai pareiškėjas yra juridinis asmuo) arba ne pareiškėjas pats (kai pareiškėjas yra fizinis asmuo), bet įgaliotas asmuo. Tokiu atveju turi būti pateiktas tinkamas įgaliojimas. Juridinio asmens įgaliojimas laikomas tinkamu, jeigu jis pasirašytas juridinio asmens vadovo ir ant jo uždėtas

	to juridinio asmens antspaudas, jeigu jis antspaudą privalo turėti. Fizinio asmens įgaliojimas laikomas tinkamu, jeigu jis patvirtintas notaro. Įgaliojime turi būti nurodytas asmuo, turintis teisę pateikti (ir pasirašyti, jei taikoma) vietos projekto paraišką, įgaliojimo galiojimo terminas).
5.2.	VVG pareiškėjui gali leisti pateikti kitus papildomus dokumentus, kurie, pareiškėjo manymu, gali būti svarbūs vertinant vietos projektą.

6. VIETOS PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠO PRIEDAI:

6.1. Šio FSA priedai yra:

1 priedas „Vietos projekto paraiškos forma“.

2 priedas „Vietos projekto verslo plano forma“.

3 priedas „Jungtinės veiklos sutarties forma“

4 priedas. „Vienos įmonės deklaracija“.

5 priedas. „ Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaracija“.